

Anders is een hele normale Zweedse voornaam

THEATER ARTEMIS ISM MIMETHEATERGROEP BAMBIE

Hoe heet dat ook alweer?

Marina Kaptijn
Gezien op 13 februari 2022
Verkadefabriek, Den Bosch (NL)

In ‘Anders is een hele normale Zweedse voornaam’ speelt Mimetheatergroep Bambie voor het eerst voor kinderen. Dat gebeurde op uitnodiging van Theater Artemis. Samen maakten ze een voorstelling die boeiend, ontroerend en ook nog heel grappig is.

15 FEBRUARI 2022

Onhandig schuifelen Paul van der Laan, Jochem Stavenuiter en Tessa Jonge Poerink met hun grote rugzakken binnen. Hun Laurel en Hardy- achtige botsingen zijn een ode aan de slapstick: je ziet de grap al van mijlenver aankomen en moet er dan toch nog om lachen. Tenminste, ik wel.

‘Anders is een hele normale Zweedse voornaam’ is de eerste voorstelling die ik live meemaak sinds een donkere zondag eind november, toen in Nederland de theaters om vijf uur ’s middags werden gesloten. Wat een feest om hier bij te zijn, en te voelen dat de verbeelding weer ‘aan’ kan!

Dat is niet het enige dat de voorstelling mij laat ervaren. De grote vraag in het stuk is waarom we de dingen doen zoals we ze doen. Dat gaat ook over wat we ‘met z’n allen’ normaal vinden, en wat niet. Over de afspraak dat dingen zijn zoals ze zijn, omdat wij, of ‘de meerderheid’, dat nou eenmaal zo afgesproken hebben. Als je niet meer mee wil doen dan kun je vertrekken. Dat is dan ook wat Paul van der Laan doet aan het eind van de rit. Althans, dat probeert hij wel maar dan blijkt dat weggaan niet kan zonder dingen te missen, of, zoals Toon Tellegen het al schreef: Missen is iets wat je voelt als iets er niet meer is.

De voorstelling ‘Anders is een hele normale Zweedse voornaam’ begint wanneer drie gestrande poolwandelaars in besneeuwde regencapes door een raam naar binnen turen. Samen met hen zien wij, het publiek, een huis (of toch een binnenplaats?) met een opvallende luidspreker aan de muur. Het is zo’n ouderwetse toeter, die je ook op schoolpleinen, sportvelden, en gevangenisbinnenplaatsen aantreft. Een omineus voorteken, of gewoon een luidspreker?

Het ding hangt aan de muur, boven een hoop achtergelaten rommel, als tweedehands spullen die niemand meer wil. Een grote troep, al ligt waarschijnlijk ieder object exact op zijn plek, zoals het spel van de acteurs ook precies getimed, geplaatst en gedoseerd is. De manier waarop ze de ieder ding, van rubber varken of spuitbus tot kunstgras matje bekijken en oppakken is meesterlijk, en zorgt dat ik van het begin tot het eind van de voorstelling in hun ban blijf.

De grote vraag in het stuk is waarom we de dingen doen zoals we ze doen.

In voorstellingen van regisseur Jetse Batelaan is vaker commentaar op (de plek van)kunst en theater in onze maatschappij terug te vinden. Ook nu. Bijvoorbeeld door de vragen van de actrice-in-blik die onvermoeibaar maar steeds wanhopiger blijft vragen naar de diepere betekenis van het stuk. Of door termen als Verstilling, Vertraging en Verwachting, typische theatermakers termen, die plotseling onderdeel worden van het hele objecten circus.

Alle objecten worden onderdeel van het verhaal, alles krijgt een rol. Zoals de bezem (Tegenwind) waarmee Paul van der Laan Tessa Jonge Poerink —steeds terugduwt terwijl ze op haar gieter (fiets) sprint om hulp te halen voor Jochem Stavenuiter die gewond geraakt is door de fietsband (hamer) die …ach, laat maar. Ga zelf kijken naar deze eerste samenwerking van Artemis en Mimetheatergroep Bambie. De voorstelling nodigt zowel kinderen als volwassenen uit om mee op puzzeltocht te gaan: wat wás dat ook al weer?? Achter mij hoor ik de ouders die beter zijn in dit Memory spel dan ik hardop souffleren. Ook de kinderen doen mee en roepen het antwoord, bijvoorbeeld als ze gevraagd worden waar de verbandkist ligt.

Soepel stappen de spelers in en uit hun podiumsetting, dwars door de vierde wand. Niets is wat het lijkt, ook in deze voorstelling niet. Gelukkig krijgt het publiek de oplossing niet aangereikt. Want net op het moment dat de voorstelling als een *Rubik's Cube* in elkaar zou kunnen klikken en antwoorden op alle vraagtekens als puzzelstukjes op hun plek kunnen vallen komt de omslag. De gestrande poolwandelaars lijken meer grip te krijgen op het verhaal waar ze in terecht gekomen zijn en veranderen in een pissende prinses, een tovenaar en een politie agent. Actrice Tessa Jonge Poerink schakelt soepeltjes van politie agent - "Ik sluit de boel hier af!" - naar onzekere *First Dates*-kandidaat. “Maar ik zie er niet uit!” zegt ze beteuterd, vlak voor ze naar haar diner tafeltje gestuurd wordt. Gelukkig krijgt ze direct een kleurig zeil met armsgaten over zich heen geworpen. Eenmaal omgetoverd in een Assepoester in baljurk komt Jochem Stavenuiter, zelf verkleed als ober met een WC-kleedje over de arm, haar vervolgens bedienen.

Zo zijn er veel wonderschone scènes die ik niet ga verklappen. De magie van het theater, en de leugen van de verbeelding. Aan het eind van de vorige voorstelling van Artemis, ‘Het eind van het begin van het einde’ zou je bijna geloven dat het theater en haar magie misschien tot het verleden zou kunnen behoren. Maar niks daarvan, het werkt nog. Wil je weten hoe? Ga dan naar deze voorstelling voor volwassenen en kinderen vanaf 6 jaar oud en laat je betoveren.